

กลุ่มประเทศ OECD

องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development) ซึ่งเป็นที่รู้จักกันทั่วไปในชื่อ OECD เป็นองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศซึ่งประกอบด้วยรัฐบาลของประเทศพัฒนาแล้ว (ส่วนใหญ่เป็นประเทศในยุโรป) ที่ลงนามในความร่วมมือตามสนธิสัญญา Convention on the Organization for Economic Co-operation and Development เป็นสมาชิกรวม 30 ประเทศ มี Australia, Austria, Belgium, Canada, Czech Republic, Denmark, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Japan, Korea, Luxembourg, Mexico, Netherlands, New Zealand, Norway, Poland, Portugal, Slovak Republic, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey, United Kingdom และ United States โดยมีสำนักงานเลขานุการอยู่ที่ปารีส ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูล ติดตามแนวโน้ม วิเคราะห์และทำนุบำรุงพัฒนาด้านเศรษฐกิจ รวมทั้งการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างประเทศสมาชิก นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่วิจัยการเปลี่ยนแปลงทางสังคม แบบแผนทางการค้า สิ่งแวดล้อม เกษตรกรรม เทคโนโลยี ภาษี และอื่นๆ¹

ข้อมูลด้านสุขภาพ (Health data) เป็นหนึ่งในขอบเขตงานของ OECD ซึ่งมีการจัดทำฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แบบ interactive การเข้าถึงข้อมูลผ่านการลงทะเบียนชื่อ โดยฐานข้อมูลประกอบด้วยข้อมูลเปรียบเทียบด้านสุขภาพและระบบสุขภาพล่าสุด เพื่อดูการเปลี่ยนแปลงหรือความแตกต่างของตัวชี้วัดด้านสถานะสุขภาพ (health status) ค่าใช้จ่าย inputs และ outputs ระหว่าง 30 ประเทศสมาชิก ซึ่งเป็นเครื่องมือที่จำเป็นสำหรับผู้ให้คำปรึกษาด้านนโยบาย นักวิจัยด้านสุขภาพ และภาคเอกชนในการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบ²

ข้อมูลด้านสุขภาพของ OECD แบ่งเป็น 10 ด้าน ดังนี้³

1. สถานะสุขภาพ (health status) เช่น ข้อมูลช่วงอายุ สาเหตุการตาย อัตราตายของแม่และทารก ช่วงอายุที่อาจสูญเสียก่อนวัยอันควรจากการเป็นโรคต่างๆ (ที่เกี่ยวข้องกับระบบยา คือ เกิดจากอาการไม่พึงประสงค์จากยา) อัตราการเจ็บป่วย สุขภาพทารก ความผิดปกติตั้งแต่กำเนิด สุขภาพฟัน โรคติดต่อ มะเร็ง อุบัติเหตุ การขาดงานเนื่องจากความเจ็บป่วย เป็นต้น
2. ทรัพยากรด้านการรักษาสุขภาพ (health care resources) เช่น ข้อมูลการจ้างงาน จำนวนเตียงผู้ป่วยใน อัตราส่วนระหว่างบุคลากรกับจำนวนเตียง เทคโนโลยีทางการแพทย์ การศึกษาด้านสุขภาพและสวัสดิการ เป็นต้น
3. การใช้ประโยชน์ด้านการรักษาสุขภาพ (health care utilization) เช่น การป้องกันโรคโดยการฉีดวัคซีน การให้คำปรึกษา การใช้ประโยชน์การบริการผู้ป่วยใน ระยะเวลานอน

โรงพยาบาลเฉลี่ย อัตราการจำหน่ายผู้ป่วยออกจากสถานพยาบาล หัตถการด้าน
ศัลยศาสตร์ เป็นต้น

4. ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ (expenditure on health) ทั้งของภาครัฐและเอกชน เช่น ค่าใช้จ่าย
ทั้งหมดระดับประเทศ การลงทุนในสิ่งอำนวยความสะดวกทางการแพทย์ ค่าใช้จ่าย
เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพบุคคล ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพโดยรวม ค่าใช้จ่าย
ด้านการป้องกันและสาธารณสุข ค่าใช้จ่ายในการบริหารและประกันสุขภาพ ค่าใช้จ่ายใน
การวิจัยและพัฒนาสุขภาพ ค่าใช้จ่ายด้านบริการทางการแพทย์ ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ
ผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ดัชนีราคา เป็นต้น
5. การเงินด้านการรักษาสุขภาพ (health care financing) เป็นข้อมูลค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ
แบ่งตามแหล่งเงินทุน อาทิ ภาครัฐ ประกันสังคม ภาคเอกชน
6. การป้องกันทางสังคม (social protection) เช่น ค่าใช้จ่ายด้านสังคม การประกันสุขภาพ
7. ตลาดยา (Pharmaceutical market) เช่น กิจกรรมด้านอุตสาหกรรมยา การบริโภทยา
มูลค่าขายของยา เป็นต้น
8. ตัวกำหนดด้านสุขภาพที่ไม่ใช่ยา (non-medical determinants of health) เป็นข้อมูล
เกี่ยวกับวิถีชีวิตและพฤติกรรม เช่น การบริโภคอาหาร แอลกอฮอล์ บุหรี่ น้ำหนักตัว เป็นต้น
รวมทั้งสิ่งแวดล้อม เช่น คุณภาพอากาศ
9. ข้อมูลอ้างอิงประชากร (demographic references) เช่น จำนวนประชากรแบ่งตามเพศ
วัย การเกิด-ตาย โครงสร้างประชากรตามอายุ กำลังแรงงาน ชั้นการศึกษา เป็นต้น
10. ข้อมูลอ้างอิงด้านเศรษฐกิจ (economic references) เช่น เศรษฐกิจมหภาค อัตรา
แลกเปลี่ยนของเงิน

นอกจากนี้ ยังมีตารางแสดงข้อมูลอื่นๆ เช่น ความพึงพอใจต่อระบบสุขภาพ ช่วงชีวิต (life expectancy) ของคนที่มีสุขภาพดี มูลค่าของยาจากร้านขายยา จำนวนประชากรภายใต้ระบบประกันสุขภาพเอกชน ฯลฯ

ในระบบข้อมูลด้านสุขภาพของ OECD ดังกล่าวข้างต้น มีการใช้ตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับระบบยา
ในแง่ต่างๆกัน ซึ่งประมวลเป็นประเภทได้ดังนี้

1. ค่าใช้จ่าย (expenditure) อาทิ
 - ค่าใช้จ่ายทั้งหมดด้านยาและวัสดุทางการแพทย์
 - ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของยาตามใบสั่งแพทย์
 - ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของยาที่ไม่ต้องใช้ใบสั่งแพทย์

- ค่าใช้จ่ายด้านยาและวัสดุทางการแพทย์ของภาครัฐ
- ค่าใช้จ่ายด้านยาและวัสดุทางการแพทย์ของภาคเอกชน

2. ด้านอุตสาหกรรมยา (pharmaceutical industry activity) อาทิ

- การผลิตยา (pharmaceutical production)
- มูลค่าเพิ่ม (pharmaceutical value added)
- Pharmaceutical industry gross capital formation
- การส่งออก (ด้านการผลิต)
- การนำเข้า (ด้านการผลิต)
- ค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยา
- กำลังคนในอุตสาหกรรมยา
- การชดเชยแรงงาน (labour compensation)

3. การบริโภทยา (pharmaceutical consumption) เป็นการพิจารณาการบริโภคตามกลุ่มยาต่างๆ อาทิ

- ยาระบบทางเดินอาหารและเมตาบอลิซึม (Alimentary Tract and Metabolism)
- ยาลดกรด (Antacids)
- ยารักษาโรคแผลในระบบทางเดินอาหาร และโรคกรดในกระเพาะอาหารไหลย้อนกลับ (Drugs for peptic ulcer & gastro-oesophageal reflux disease)
- ยาที่ใช้ในโรคเบาหวาน (Drugs used in diabetes)
- ยาที่มีผลต่อระบบเลือด (Blood and Blood Forming Organs)
- ยาระบบหัวใจและหลอดเลือด (Cardiovascular system)
- ยากลุ่ม Cardiac glycosides
- ยากลุ่ม Antiarrhythmics, Class I and III
- ยารักษาความดันโลหิตสูง (Antihypertensives)
- ยาขับปัสสาวะ (Diuretics)
- ยากลุ่ม Beta blocking agents
- ยากลุ่ม Calcium channel blockers
- ยาที่มีผลต่อระบบ Renin-Angiotensin

- ยาลดโคเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์ (Cholesterol and triglyceride reducers)
- ฮอโมนเพศและยาที่เกี่ยวข้องกับระบบสืบพันธุ์ (Sex hormones and modulators of the genital system)
- ยาฆ่าเชื้อที่ออกฤทธิ์ทั่วร่างกาย (Antiinfectives for systemic use)
- ยาฆ่าเชื้อแบคทีเรียที่ออกฤทธิ์ทั่วร่างกาย (Antibacterials for systemic use)
- ยาระบบกล้ามเนื้อและกระดูก (Musculo-Skeletal system)
- ยาต้านอักเสบและรักษารูมตอยด์ที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (Antiinflammatory & antirheumatic products non-steroids)
- ยาระบบประสาท (Nervous system)
- ยาแก้ปวด (Analgesics)
- ยาคลายกังวล (Anxiolytics)
- ยานอนหลับและยาสงบระงับ (Hypnotics and sedatives)
- ยารักษาโรคซึมเศร้า (Antidepressants)
- ยาระบบทางเดินหายใจ (Respiratory system)
- ยารักษาโรคอุดกั้นทางเดินหายใจ (Drugs for obstructive airway disease)

4. มูลค่าขายของยา (pharmaceutical sales) มูลค่าขายทั้งหมด และมูลค่าขายของยา กลุ่มต่างๆ แบ่งตามระบบ ATC ขององค์การอนามัยโลก ดังนี้

- ระบบทางเดินอาหารและเมตาบอลิซึม (A-Alimentary tract and metabolism)
- ระบบเลือด (B-Blood and blood forming organs)
- ระบบหัวใจและหลอดเลือด (C-Cardiovascular system)
- ระบบผิวหนัง (D-Dermatologicals)
- ระบบสืบพันธุ์และทางเดินปัสสาวะและฮอโมนเพศ (G-Genitourinary and sex hormones)
- ระบบฮอโมนในร่างกาย ยกเว้นฮอโมนเพศและอินซูลิน (H-Systemic hormonal preparations, excluding sex hormones & insulins)
- ยาฆ่าเชื้อที่ออกฤทธิ์ทั่วร่างกาย (J- Antiinfectives for systemic use)
- ยารักษามะเร็งและระบบภูมิคุ้มกัน (L-Antineoplastic and immunomodulating agents)

- ระบบกระดูกและกล้ามเนื้อ (M-Musculo-skeletal system)
- ระบบประสาท (N-Nervous system)
- ยาต้านปรสิต ยาฆ่าแมลงและยากันแมลง (P-Antiparasitic products, insecticides and repellents)
- ระบบทางเดินหายใจ (R-Respiratory system)
- ระบบรับสัมผัส (S-Sensory organs) เช่น ยาตา ยาหู
- อื่นๆ (V-Various)
- ผลิตภัณฑ์อื่นๆที่ไม่ได้จัดอยู่ในกลุ่มยาข้างต้น (Products not elsewhere classified)

PSYRIC-HISO

เอกสารอ้างอิง

1. Overview of the OECD. Available at:
http://www.oecd.org/document/18/0,2340,en_2649_201185_2068050_1_1_1_1,00.html
Accessed February 10, 2006.
2. OECD Health Data 2005. Available at: <http://www.oecd.org/dataoecd/44/38/34957431.pdf>
Accessed February 10, 2006.
3. List of variables in OECD Health data 2005, June 2005. Available at:
<http://www.oecd.org/dataoecd/35/16/34966760.pdf> Accessed February 10, 2006.

PSYRIC-HISO